

Naptármelléklet

Megkapták a szalagot a végzősök

Idén újra az alsóbb évesek tűzték fel a szalagot az ünnepelt diákokra

Negyvennyolc érettségi előtt álló diák kapott szalagot november 18-án a Lovardában, a Tolnai Szent István Katolikus Gimnázium hagyományos szalagtűző ünnepélyén. A 12. a tanuló Marácz Gyöngyi, a 12. b diákjai Herczigné Hirling Adrienn vezetésével sorakoztak fel a meghívott vendégek elé, hogy velük együtt éljék meg ezeket a különleges pillanatok. Ebben az évben ismét az alsóbb évesek tűzték fel a szalagot az ünnepeleknek. **(Folytatás a 2. oldalon.)**

Büszkén vállalni az identitást

Mözsön rendezték az idei nemzetiségi napot

A mözsi óvodások is szívet melengető műsort adtak

Idén a Mözsi Művelődési Házban rendezte Tolna Város Német Nemzetiségi Önkormányzata a tolnai német nemzetiségi napot, ami immár a 28. volt a sorban.

– Vállalják büszkén gyökereiket, német nemzetiségi identitásukat!
– Erre buzdított Appelshoffer Ágnes polgármester az idei tolnai német nemzetiségi napon, november 19-én, szombaton.

A mözsi kultúrházat zsúfolásig megtöltő megjelenteket Fülöp Mónika, a tolnai német önkormányzat elnöke köszöntötte. Szólt

a német önkormányzat tevékenységéről, eredményeiről, egyebek mellett a német nemzetiségi alkotóház projektről. Megjegyezte, hogy egyre nehezebb a német nemzetiségi hagyományokat ápolók utánpótlásának biztosítása. Ám, hogy a helyzet nem reménytelen, azt bizonyította, hogy a nemzetiségi nap első fellépői a mözsi Zöldkert óvoda kisdedjei, illetve a tolnai Széchenyi iskola 2. C és 4. C osztályosai voltak, akiknek szívet melengető műsorait láthatóan alapos felkészülés előzte meg. **(Folytatás az 5. oldalon.)**

**Minden kedves olvasónknak
áldott ünnepet és
boldog új évet kívánunk!**

Üzenet a távollévő(k)nek

Ne hidd, hogy már nem vagy fontos!

Az utcán kergetik egymást a sárga levelek, amikor sétálok, sötét van, csak a csend beszél. Az ember ilyenkor befelé figyel, azt is hallja, amit a szívek és a szemek mondanak. És néha befelé sír. Nekem nehezen megy az elengedés. És egyre többször van rá szükség. Aki nem fél megsebezni magát másokkal, annak hosszú a gyógyulás is. Aki egyszer beköltözik az életembe, a szívembe, az ott is marad. A fizikai jelenlét vagy annak hiánya csak egy állapot, nem jelent semmit.

Estéknként ott ülsz az ágyam szélén, fogom a kezéd, beszélgetsz velem. Amikor felriadok az éjszaka közepén, sokszor azt hiszem, hogy ott vagy valahol, a másik szobában. És ott ülsz az asztalomnál, az ünnepünkön rád is gondolok. Ha nem szégyelleném, üres terítéket is tennék az asztalra, oda, ahol ülni szoktál. Bármikor betoppansz, és látnád, hogy mindig várlak, várunk.

Csak remélem, hogy tudod, miattad nem kérdezek, nem panaszkodom. Érted hallgatok, miattad nem beszéllek veled. De este, amikor a fényképedet nézem, elmondom, amit nem mondhatok. Miattad nem mondhatom. Nem tarthatlak sakkban az érzésemmel. Nem köthetlek magamhoz, nem láncolhatlak meg. Szabad vagy, és csak remélem, hogy megtanultál élni vele. Hogy megtanultad, miként bánj az emberekkel, hogyan válassz jó és rossz között, hogyan ne bánts meg másokat, hogyan szeress.

Ha tőlem tanultad, aki az életem egy részében útítársam voltál, tudod, hogy nem attól igazak az érzések, hogy állandóan mondogatjuk. Hogy az elengedés nehéz, de nem kötheted meg senkinek a kezét. Hogy nem terhelhetsz magaddal másokat. Akit szeretsz, azt hagyod menni, ha menni akar, ha mennie kell.

Tudd, hogy az a gyertya a szobámban érted is ég. Érted, aki elköltöztél, aki mást választottál, aki mással élsz, vagy aki abban a másik világban vagy, ami mindenkire vár. Ta-tam, ta-tam, dobog a szív, lobog a láng. Duda! Gabriella

Szalagtűző ünnepély a gimnáziumban

Kellenek a kihívások a messzire jutáshoz

(Folytatás az 1. oldalról.)

Az alsóbb évfolyamosok nevében Buri Kata (11.a) olvasta fel Marcus Aurelius Egymás kedvéért születünk című írását, majd Hostyánszki Dorina (11.b) köszöntötte a végzősöket. A tizenkettedikesek képviselőit Ignác Viktória (12.b) mondta el a szalagtűző kapcsán megfogalmazódó gondolatait, majd Tédió Johanna (12.a) szavalata következett. Évek óta hagyomány, hogy egy dalt is „kapnak” az ünnepltek, idén Ákos Gyermekember című dalát, a Tarzan betétdalát hallgathatták meg az iskola diákjaiból álló zenekar – Bauer Szilárd (12.a), Beck Szabolcs (11.b), Molnár Boldizsár (9.a) és Zsolnai Ágnes Magdolna (10.a) – előadásában. A szöveg lényege, ahogy a címben is megfogalmazódott: kellenek a kihívások ahhoz, hogy messzire juss.

Ennek folytatásaként Novothné Bán Erzsébet igazgató beszédében

Idén is látványos volt a végzős gimnazisták tánc

azt emelte ki, hogy a felnőtt maga formálja az életét, ahogyan él, az határozza meg a jövőjét.

Útmutatóul Paolo Coelho mondatait, többek közt a következőt is adta: „Megtanultam, hogy a hősök olyan emberek, akik azt tették, ami szükséges volt, szembenézve a következményekkel.”

A szülői tánc után még egy meglepetés zene következett a zenekar-

tól, amit a végzősök választottak. Amíg a tizenkettedikesek a táncra készültek, addig a két osztály iskolai életéből készült kisfilmeket tekinthették meg a vendégek.

A 12.a tánctanára Táborfi Rónai Nóra moderntánc-pedagógus, a 12.b osztályé pedig Kertészné Schaubert Anikó volt. Az ünnepély utáni bálon a Joy partyzenekar biztosította a kitűnő hangulatot. **DuGa**

Búcsúzik a Bartók Béla Női Kar

„Hisszük, hogy az emberiség boldogabb, ha megtanul a zenével méltóképpen élni. S aki csak tesz valamit ez irányban, már nem élt hiába.”

Az elmúlt 50 év során, a Mőzsi Bartók Béla Női Kar a kodályi gondolatot szem előtt tartva kemény munkával, sok áldozatvállalással, de lelkesen ápolta, népszerűsítette a magyar és egyetemes kórusirodalomremekműveit. Hangversenyeivel,

szerepléseivel színesítette településünk kulturális életét, itthon és külföldön öregbítette a magyar kórusmuzsika és Tolna város hírnevét.

Az évek elszálltak felettünk, a kórus úgy döntött, hogy 50 év után befejezi tevékenységét. Mindenkinek megköszönjük, hogy az évek során mindig nagy figyelmet szenteltek az együttesnek, értékelték az elért eredményeinket, megtisztelték hangversenyeinket, élvezték a kórusmuzsika szépségeit a kórus tolmácsolásában.

Köszönjük Tolna Város Önkormányzata és a település vállalkozásainak támogatását, a magánszemélyek adományait, a személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlását, mely összegekkel igyekeztünk mindig jól gazdálkodni, jó célokra felhasználni.

Szeretnénk hinni és bízunk is abban, hogy lesznek majd fiatalok, akik ebben a műfajban követik példánkat. Köszönjük a tiszteletet és szeretetet, melyet mindig érzünk!

Rikker Józsefné

A katolikus karitás karácsonyi ajándécsomagjait én viszem már ki évek óta külterületre. Ahonnan nem tudnak bejönni érte. Homokhegy, Páskom, Fácákert-Öregfalú, Fácánkert-Pusztá. Akik itt laknak, távolabb már nem kerülhetnek.

Aki nem ide született, el lenne veszve itt. Néha még rendes út sincs a bozótban, szántóföldek szélén, tanyák között. Koromsötétben, holtfáradtan értem haza. Készen vagyok? – tettem fel magamnak a kérdést. Amivel megbíztak, talán igen. Majdnem minden csomag gazdára talált, akit pedig nem találtam otthon, annak hagytam üzenetet, ismerősöknél, kocsmában, szomszéd tanyában, hogy hol keresse azt. Ennyi. Előtte a lista a konyhaasztalon kiterítve, a számozott rubrikák mögött a felkeresettek nevével, címével, aláírásával. És a sorsával is. Ez előbbivel el kell számolnom, az utóbbi nálam marad. Ha akarom, ha nem. Nem menekülhetek előlük, a nyomomban maradnak. Arcomat a tenyerembe temetem, ami közben a leadandó lista mellé egy másikat kezdek el írni. Képzletben. Egy sorszámok, egy rubrikák nélkülit, egy arcokból, mozdulatokból, mondatokból, sorokból megelevenedőt. A peremvidék karácsonyáról, vagy arról, ami annak helyében van épp.

Egy családi ház előtt állok. Akik benne laknak, soha nem fognak kivergődni az adósságból. Ismerem a történetüket. 1986-ban vettek fel 35 évre, 400 000 Ft kölcsönt házépítésre, amit a rendszerváltáskor nem tudtak átutemeztetni. Fizették a korábbi részletet, a pénzügyet rosszállása ellenére. Négy évvel ezelőtt – a családapa halálakor – derült ki, hogy 30 valahány évnyi törlesztés után még 1 millióval (!) tartoznak. Hogy amit befizettek, még a kamatokra sem volt elég. Azóta rendezték. Vettek fel újabb 1 milliót...

Ezután egy férfival lenne dolgom. De nem tud aláírni. Analfabéta. Nem járt iskolába. 66 éves, anyyi, mint én. És nem fogyatékos! Így rendes munkahelye sem volt soha – még katonának sem vitték el –, nyugdíja sem lesz. A ház, amiben lakik, lassan rádől. Ki a felelős ezért?

Aztán egy lakókonténer előtt állok meg. Aki benne él, a karitás

A lista

Karácsony a világ végén

segítségével jutott hozzá, még 2013-ban. Akkor hajléktalan volt, de azt leszámítva, hogy azóta itt lakhat, ma sem tart sokkal előrébb. A szeméttől nem látszik már a konténer.

Aztán jön egy tényleges hajléktalan. Kilakoltatták. De visszajár a volt ingatlanába, aludni, éjszakánként, titokban. Víz, villany, fűtés persze nincs. Jogcím nélküli lakó. Nem árulom el, hogy hol. Ha segíteni nem tudok rajta, legalább ne ártsak neki.

kos férfiakkal, fedélért a feje fölé. A környékre is így került. Alkoholista. Én nem lennék az? – kérdezem magamtól, egy ilyen sors után. Már nem is élnek, bólint bennem az önismeret.

Kanyarog az út a Homokhegyen. Széles-csapás, volt téves borpince az útirány, a kis fenyvesnél kanyar jobbra, innen be a Kapitány-erdőbe (mai tulajdonosának a nevét nem tudom), ahonnan újra jobbra fordulok, észak felé. A GPS, ha be lenne kapcsolva, felnyögne:

A szán a téli éjszakában.

Becze Gergő, a Széchenyi iskola harmadik osztályos diákjának rajza

Majd egy újabb asszonysors. Négyéves volt, amikor meghalt az apja. A bajai cigánytelepen. Nem cigány származású anyja ezután szabad préda lett a közösségben, akit – amikor egyszer nem adta oda magát – egy vascsővel vertek agyon. Ő és testvérei állami gondozottak lettek. Tizenhét évesen, varrónői szakmunkás bizonyítvánnyal a kezében, 3 millió Ft megtakarítással a zsebében lépett ki a nagybetűsbe, amit aztán három nap alatt tapsoltak el a bajai rokonok. Azóta kényszerkapcsolatokban él. Durva, agresszív, iszá-

„Úristen, hová kerültünk?!” De én tudom az utat, ne izguljatok – szólnék itt fel a műholdra –, még a Földön vagyunk. A tanya, ami előtt megállunk, ráadásul még gondozott is.

Ezután jön egy lakókocsi. Fűthető. Ha lenne hozzá gázpalack. Most éppen nincs. Hogy karácsonyra

lesz-e? Talán, ha addigra megjön a segély. Addig marad a nagykabát, abból is egyszerre három.

Itt már mérhetetlenül fáradtnak és elcsigázottnak éreztem magam. Lelkem ünneplő ruhája megfakult, szájjamban üresen kong az „áldott karácsonyt!” Pár kiló liszt, cukor, rizs mit változtat a helyzetükön? Istenem, hogy lesz itt karácsony?

Így érek ki Fácánkert-Öregfalú legszélére. A keresett ház után már itt is csak pár viskó – egyik szintén összedőlni készül –, és az itteni környék világa végének számító fácánkerti temető jön. Tétován állok a ház előtt, a kiabálásra nem jönnek ki, a csengő rossz, a kerítésen belül két habzó szájú kutya vicсорít. Túl kell jutnom valahogy rajtuk, veszek is egy nagy levegőt, a kapu nyílik, az ebek hátrálnak. Túljutok rajtuk. Odabent meleg és béke fogad. A család – egy ötven év körüli házaspár – nevelőszülőként öt állami gondozott gyereket nevel. A legnagyobb sem iskolás még, a legkisebb nyolc hónapos. Leültetnek. (Eddig mindenhol állva maradtam.) Régről ismerem őket, tudom róluk, hogy már vannak ekkora unokáik is. Ahogy azt is tudom, hogy a férfi beteg. Ezért vannak fenn a listán. Hogy ez lenne a jelenlegi megélhetésük? A jobb híján való? Nem úgy néz ki. Ők igazi szülőkké váltak e szerepben. A pótmama karjaiba vesz két gyereket, akik átölelik a nyakát, hozzábújnak, puszilgatják. Elérezkenyülten nézem őket. „Na, itt írjátok alá!” – mondom erélyesen, hogy ne lássák, hogy könny szökött a szemembe. És már mennék is. De nem tudok. Egy angyalhajú, szőke, négyéves forma kislány utánam fut, átkarolja a lábam és azt mondja: bácsi, szeretlek!

Hogy a kutyák most is kint voltak az udvaron? Nem vettem észre őket. Csak annyit tudtam, éreztem, hogy nekem most lett karácsony. Hogy megérkeztem. Ha nem is angyalként, de legalább pástorként a Pusztába. Ahol volt egy pillanat – mert ez a karácsony lényege – amikor a Föld és az Ég összeért. **Koncz Ádám**

RENDKÍVÜLI TESTÜLETI ÜLÉS

További takarékoság

Újabb takarékosági intézkedésekről döntött a képviselő-testület november 28-i rendkívüli ülésén.

A képviselők korábban két alkalommal is hoztak már spórolásról szóló döntéseket. A november 28-i ülésen további, elsősorban az egyes intézménye személyi kiadásainak csökkentésével elérhető megtakarításokról tárgyalt a testület. Több kérdés azonban még nyitva maradt, ezekről a december 8-i – lapzártánk utáni – rendes ülésen született döntés.

Ami biztosnak tűnik: a korábbi intézkedéseken felül 2023-ban nagyjából 140 millió forintot kell még megtakarítani az önkormányzatnak ahhoz, hogy a város költségvetése egyensúlyban legyen.

Az óvodákról egyhangúlag született döntés. Ezek szerint 6 konyhai dolgozót januártól 8 óra helyett 4 órában foglalkoztatnak.

Az óvodai dolgozók létszámát 66 főben határozták meg. Az óvodák jövő évi működéséhez 65,5 millió

forintot biztosít saját erőből az önkormányzat. A csökkenő gyermeklétszám miatt a következő nevelési évtől indokoltá válik egy óvodai csoport megszüntetése, ami két óvónő és egy dajka álláshely megszüntetésével jár. Erről a nevelési év lezárulta után dönt majd a testület.

A Tolnai Közös Önkormányzati Hivatallal kapcsolatos intézkedésekről hosszabb vita alakult ki. Erre a témára a tervek szerint a december 8-i ülésen visszatértek a képviselők.

A Családsegítő Központnál nem lesz leépítés, itt egyes szolgáltatások térítési díját fogják megemlíteni a későbbiekben.

A Tolnai Kulturális Központ és Könyvtár esetében – hosszú vita után – nem sikerült konkrét döntést hoznia a testületnek. Ennek egyik oka az volt, hogy a Lovarda a gimnázium általi használatáról az ülésig nem sikerült megegyezni a gimnáziumot fenntartó egyházzal. (A megállapodás azóta megszületett.)

A másik ok egy új kormányrendelet volt, amely szerint a kulturális intézmények dolgozóinak jogviszonya a veszélyhelyzet ideje alatt nem szüntethető meg és nem módosítható. Ez a jogszabály új helyzetet teremtett. A képviselők végül abban maradtak, hogy a december 8-i ülésen térnek vissza a témára.

December 22-től 2023. január 6-ig igazgatási szünetet rendeltek el a Tolnai Közös Önkormányzati Hivatalban. Ez idő alatt a polgármesteri hivatal zárva tart.

Elbírálták a központi háziorvosi ügyeleti ellátásra szóló ajánlatokat. A legkedvezőbb ajánlatot a szolgáltatást jelenleg is biztosító Sped-Med Kft. adta, 210 forint/lakos/hónap áron.

A képviselő-testület tagjai minden tolnai és mözsi polgárnak jó egészséget, szép karácsonyt és boldog új évet kívánnak.

Német közmegehallgatás

November 28-án közmegehallgatást tartott Tolna Város Német Nemzetiségi Önkormányzata.

Az eseményre a városháza dísztermében került sor. A Tolnai Német Nemzetiségi Baráti Kört és a Mözsi Német Nemzetiségi Klubot képviselő megjelenteket Fülöp Mónika, a német önkormányzat elnöke tájékoztatta egyebek mellett a nemzetiségi önkormányzat tevékenységéről, ez évi rendezvényeiről és a készülő német alkotóházzal. Szó volt többek között a nemzetiségi civil szervezetek támogatási lehetőségeiről, a német önkormányzat információs csatornáiról (városi honlap, német önkormányzat saját facebook oldala), illetve a tolnai németiség által összegyűjtött helytörténeti anyagról is, amely jelenleg múzeumi raktárban van.

Prima díjas lett az IFZ

A tolnaiak egységesen szavaztak

A Tolnai Ifjúsági Fúvószenekar (IFZ) nyerte el az idei Tolna megyei Prima közönségdíjat, amelynek díjkiosztó gáláját november 18-án rendezték Szekszárdon, a Babitsban.

A közönségdíj-jelölt együttesekre SMS-ben lehetett szavazni. Feltehető, hogy a méltán népszerű IFZ elsősorban a tolnaiak egységes voksai alapján nyerte el a díjat.

Tari Gergely, az együttes vezetője érdeklődésünkre elmondta: a Szent Imre utcai próbatermükből az energiaválság miatt nemrég ki kellett költözniük. Immár a tolnai zeneiskolában próbálnak, igaz, az ottani helyiségben csak összeszűföldőva fér el a népes zenészgárda és a hangszereik.

A zenekar jövő áprilisban tervez egy nagy koncertet, amelyre megkezdtek a felkészülést. Az idei nyári spanyolországi vendégszereplésük nyomán felvette velük a kapcsolatot egy spanyol zeneszerző, Andrés Alvarez, aki a tavaszi koncertre egy nyitányt írt az IFZ-nek, illetve az egyik művét is eljuttassák majd.

Appelshoffer Ágnes adta át a Prima díjat Tari Gergelynek

Segítség Kárpátaljának

Fél tonna élelmiszer és sok ruha is összegyűlt

December elsején indult a szállítmány Kárpátaljára

Adománygyűjtő kampányt indított november elején a Miniszterelnökség, a Katolikus Karitás és a Civil Központok. Idén a megyei civil szervezetek egy-egy kárpátaljai intézménynek szerveztek gyűjtést.

Tolna megyében, a tolnai székhelyű Dunamenti Polgári Egyesület szervezésében, több mint húsz szervezet felajánlásaiból 520 kg tartós élelmiszer és 170 kg ruha adomány gyűlt össze. Az előzetes

igényfelmérés alapján gyűjtött adományok december 1-jén indultak útnak a Terebes-fejérpataki Frangepán Katalin magyar nyelvű óvoda gyermekei és dolgozói részére.

A szervezők a civil szervezetek nevében ezúton is kívánnak áldott és legfőképp békés karácsonyi ünnepeket a Kárpátalján élőknek.

A Dunamenti Polgári Egyesület mindenkinek köszöni a támogatásokat és a szervezésben való közreműködést.

Facseteteket kaptak az embercseteték

Babaligetet alakítottak ki a mözsi „Láma lukban”

Összesen negyven fát ültettek el november 12-én Mőzsön, az egykori „Láma luk” helyén. A „Babaliget-projektben” egyelőre huszonkettő kisgyermek kapott saját névvel ellátott fát.

Facseteték az embercsetetéknek. Így is megfogalmazható a Babaliget-projekt lényege. A kezdeményező a Tolna és Mőzs Virágosításáért Munkacsoport volt. A projekt lényege, hogy a tolnai és a mözsi újszülöttek, ha szüleik igénylik, „nevükre vehetnek” egy frissen ültetett facsetetét, amelyet aztán a sajátjuknak érezve gondozhatnak majd, erősítve bennük a fák, ezzel együtt a természet szeretetét, védelmének fontosságát.

– A fa maga az élet – fogalmazott a faültetés délelőttjén Herczig Lászlóné önkormányzati képviselő, a munkacsoport vezetője. Mint mondta, internetes közösségi oldalon, a védőnők bevonásával hirdették meg az akciót azon csa-

Fotó: Mártonfalvi Dénes

Hárs, kőris és tölgy cseteték is földbe kerültek a Babaligetben

ládok körében, amelyeknek 2021-ben, illetve 2022-ben született babájuk. A lehetőséggel egyelőre 21 család élt, összesen 22 kisgyermeknek lett most, első körben „saját fája” a Babaligetben.

A tolnai Tóth család két hónapos Mira nevű kislánya is fatulajdonos lett. Szülei nagyon jónak tartják a kezdeményezést. Ők korábban,

Mira bátyja, Róbert születése után is ültettek otthon saját fát a kisfiúnak, akinek most már egy ezüstfenyője és almafája is van.

A tolnai önkormányzat – más városi területeket is érintő – fásítási programja részeként a mözsi temető mellett, a korábban természetes vízgyűjtőként szolgáló, mára már feltöltött „Láma lukban” létreho-

zandó liget kialakítására negyven darab facsetetét vásárolt. A fásítás tervezését és az ültetést a gyönyörű mözsi magánarborétum tulajdonosa, Merczel György kertészmérnök, a munkacsoport tagja irányította. A faültetésben a Thelena Kft. dolgozói, az érintett családok, valamint civil segítők vettek részt. A vidám hangulatú munkát zsíros és lekváros kenyér, illetve némi „szív-erősítő”, bor és üdítő segítette.

A terület középpontjában öt nyárfát ültettek el, körülöttük nagyjából koncentrikus (fél)körökben tizenkét hársfa, kijebb tizenegy kőris került a földbe. A ligetet a legkülső zónában 12 tölgy keretezi.

Minden család választhatott gyermekének egy fát, a kicsik nevét fából készült kis táblák őrzik. Herczig Lászlóné elmondta: a mostani első alkalom után jövő tavasszal tartanak egy „névadó ünnepélyt”, ahol a most gazdára nem talált fákat újabb kisdedek vehetik a nevükre a Babaligetben.

Ketten kaptak németiségért díjat

Színvonalas produkciók a nemzetiségi napon

(Folytatás az 1. oldalról.)

Az est további fellépői a Mőzsi Német Nemzetiségi Klub számos kiváló elismeréssel rendelkező énekkara, a sodró lendületű, többször is vastapsot kiváltó produkciót bemutató gyönki Glöckner János Német Nemzetiségi Tánccsoport fiataljai, valamint a Dr. Tóth Sextett két harmonikása voltak. Utóbbiak zenéjére a program két díjazottját is megtáncoltatták a rendezők.

A nemzetiségi napon ugyanis a német önkormányzat által 2020-ban alapított ideai kitüntetések is átadták.

A pedagógus kategóriában idén Stadlerner Katzenberger Éva, a tolnai Wosinsky Mór Általános Iskola mestertanára, humán és idegennyelvi munkaközösségének vezetője vehette át a Tolna Város Németiségéért díjat Fülöp Mónikától. A magánszemélyek közül ezúttal Steinbach Ferencet, a tolnai német önkormányzat egyik alapító képviselőjét, későbbi elnökét, a Tolnai Német Nemzetiségi Baráti Kör egykori vezetőjét ítélte érdemesnek az elismerésre a nemzetiségi önkormányzat.

Stadlerner Katzenberger Éva

Steinbach Ferenc és Fülöp Mónika

Civil felajánlás a városnak

Egy tolnai házaspár által felajánlott dísznövény került nemrégiben a városháza dísztermébe. A Hegedűs József és felesége, Mária által hosszú évek óta nevelt gyönyörű datolyapálma kinötte az otthoni helyét, a házaspár ezért felajánlotta a dísznövényt a településnek, ami most már a városháza dísztermébe díszíti.

TEMETKEZÉS

Állandó készenlét 0-24 óráig:
06-30/936-32-55

Szakálos Mihály ügyintéző
Telefon: 74/457-016, 06 30-978-78-74

Iroda, bemutató terem: Tolna, Hajós u. 5.
Telefon: 74/670-827

www.anhurtemetkezes.hu

Holtágmentés: nem lehet már sokat várni

Tolnán is járt a fejlesztésekért felelős kormánybiztos

Új elképzelések is felmerültek a Tolna környéki holtágrendszer újjáélesztésével kapcsolatban a dél-dunántúli fejlesztésekért felelős kormánybiztos november 15-i látogatásán.

Móring József, a dél-dunántúli fejlesztésekért felelős kormánybiztos november 15-én Szekszárdon és a Tolnai járás településein tett látogatást, Horváth István, a térség országyűlési képviselője meghívására.

A látogatás során terítékre került egyebek mellett a szekszárdi kórház fejlesztése, a térség kerékpárútjainak összekötése, valamint – ami a tolnai polgárokat leginkább érdekelt – a Tolna környéki holtágak újjáélesztése.

Ez utóbbi témáról kérdeztük a két politikust a Bogyzslón tartott sajtótájékoztatójukon, miután az érintett polgármesterekkel helyszíni bejárást is tartottak a tolnai, a faddi és a bogyzslói holtágaknál.

Móring József elmondta: a holtágak újjáélesztése nem olcsó és nem is valósulhat meg néhány nap alatt.

Am éppen az idei év rendkívül aszályos időjárása mutatta meg, hogy nem lehet sokat várni, a holtágak vízgazdálkodására, revitalizációjára nagyobb gondot kell fordítani.

A Tolna környéki holtágak tökéletesen alkalmasak a Duna által szállított, az országon lényegében csak átfolyó, de nem hasznosított vizek egy részének befogadására. Az így betározott, elsődlegesen öntözésre használható víz a környékbeli mezőgazdaságra és a természeti környezetre is áldásos hatással lenne. A festői holtágak pedig emellett – ahogy jelenleg is – másodlagos hasznosításként turisztikai és sport célokra szintén kitűnően megfelelnek.

Horváth István megemlítette, hogy nemrégiben szakmai kirándulást tettek a választókerülete

Horváth István (balról) és Móring József a tolnai városházán tartott beszélgetésen

polgármestereivel a Körösök vidékén, Szarvas környékén. Az ottani, előremutató vízhasznosítási megoldásokat is tanulmányozták. A honatya jelezte: a kormánynál javasolni fogja egy dunai vízlépcső megépítését, ami a vízhasznosítás szempontjából számos igen jelentős előnnyel járna, az öntözési lehetőségek javulásától a dunai teherhajtási kapacitás bővüléséig. (Arra a kérdésre, hogy a Duna melyik szakaszán épülhetne meg a vízlépcső, a képviselő azt mondta, hogy ezt a szakembereknek kell majd eldönteniük.)

A dunai vízlépcső megépítése azonban nyilván hosszabb távú elképzelés. Szükség van hamarabb megvalósítható tervekre is. A vízpótlás mellett meg kellene oldani a feliszapolódott holtágmedrek kotrását is, hogy legyen elegendő hely

betárolni a vizet. A honatya azt mondta, hogy az ezen feladatokra vonatkozó szakmai anyagok elkészültek, a megvalósítás pénzügyi forrásainak felkutatása zajlik.

A vízpótlás a jelenlegi, a Sióból történő alkalmi feltöltés mellett az élő Dunából, a Doromlásnál levő szivattyúállomás felújításával lenne megoldható. Ez esetben a megdrágult energia miatt az üzemeltetési költségek is problémát jelentenének.

Körvonalazódik egy félig-meddig új elképzelés is, a gravitációs vízpótlásról. Jelenleg a paksi atomerőmű klímaberendezéseiből származó ún. kondenz hűtővíz tudja táplálni a Paks-faddi fűcsatornán keresztül a faddi holtágat. Ez azonban viszonylag csekély mennyiség. Az új elképzelés szerint az erőmű reaktorainak hűtővizéből is kaphatna pótlást a holtágrendszer.

Marslakók az Óperencián túl

Magyar atomtudósok Amerikában

Marslakók az Óperencián túl. Ezzel a rejtélyes címmel tartott előadást Tóth Györgyi a Mőzsi Népfőiskola 14. évfolyamán a Mőzsi Művelődési Házban november 10-én.

Az előadás alcíme – Magyar tudósok, akik megváltoztatták a világot – valamivel közelebb hozza a témát, de hogy a kiegészítés után és az első világháború előtti időszakban Budapesten született zsidó fizikusokról, matematikusokról van szó, akiknek az Amerikában végzett tevékenysége máig meghatározó eredményekkel járt, az csak az előadáson derült ki.

Kármán Tódor a repülőgépek fejlesztésében végzett úttörő szerepet, és jelentős része volt az első ballisztikus rakéta kidolgozásában is. 1929-ben költözött Amerikába, 1942-ben rakétafejlesztő- és gyártó vállalatot alapított. 1962-ben látogatott haza, és a Budapesti Műszaki Egyetem díszdoktorává avatták.

Szilárd Leó Berlinben járt egyetemre, majd 1922-ben doktorált. Ekkor került szoros munkakapcsolatba Einsteinnel, akivel közö-

sen több szabadalmat is benyújtottak. A náciizmus elől menekülve Londonban telepedett le, ahol 1934-36 között a láncreakció foglalkoztatta. 1938-ban költözött Amerikába.

Tóth Györgyi

Foto: Domonkos Gabor

Wigner Jenő Teller Edével együtt meggyőzte Einsteint, beszéljen az amerikai elnökkel, hogy az atombomba gyártása megindulhasson. Ennek kezdő lépéseként 1942-ben Fermivel kidolgozták, majd megvalósították az első láncreakciót. Eredményeiért Nobel-díjat kapott.

Neumann János az elektronikus számítógépek atyja, de részt vett az amerikai atombombaprogram-

ban is. Ő teremtette meg a játékelméletet.

Teller Ede a hidrogénbomba megteremtője. Kvantummechanikával foglalkozott Németországban, majd 1935-ben emigrált az Amerikai Egyesült Államokba. 1942-ben csatlakozott a Manhattan-tervezet. A kísérleti atomrobbantásokkor látta, hogy mekkora erőt adott az emberek kezébe, ezért onnantól csak azon dolgozott, hogy ne használják fel a találmányát.

És hogy miért marslakók? Mert a magyar tudósok Amerikában is magyarul beszéltek egymás között, ami igen furcsa volt az ottani kollégáik számára, így emiatt az ő fülüknek meglehetősen furcsa nyelv miatt marslakóknak nevezték el őket.

MESÉLŐ ÉPÜLETEK

Tolna egyetlen szecessziós villája

Építtetőjének sokat köszönhet a település

A Bajcsy-Zsilinszky utca elején áll egy valamikor jobb napokat látott épület, tatarozásra szorult. A tulajdonosok, ha tehetnék, biztosan felújítanák, de egy ilyen műemlék jellegű ház felújítása horrorisztikus összegbe kerülne.

Miért is különleges ez az épület? Mert ez Tolna egyetlen szecessziós villája. Minden megvan benne, ami a szecesszióra jellemző: ornamentika, színes üvegablakok. Még így, leromlott állapotában is figyelemre méltó építmény. Mint ahogy építtető gazdája is az volt. Alsónyéki Buday János kovácmester és kútmester építtette a XIX. század végén.

A család nem született tolnai volt, mégis, Buday Jánosnak nagyon sok mindent köszönhet Tolna. Egyszerű földműves családból származott, saját erejéből és tehetsége révén jutott Tolna tehetős és megbecsült polgárai közé. Hogy hogyan került Tolnára, ma csak találgathatunk, talán itt volt katona a laktanyában, de ez csupán feltételezés. Az biztos, hogy Tolnára nősült, és onnantól itt élt a településen. Sok helyen még ma is fellelhetők mívés munkái, amik továbbra is díszítik városunkat. Az ő kovácmunkája a laktanyát körbevevő kerítés. Az ott létesített 18 szivattyús kút karbantartása is az ő feladata volt. A Hősök szobrát övező kerítés szintén tőle származik, ezt a tér felújításakor szerencsére nem dobták ki, hanem most a Hősök terét díszíti a Bajcsy-Zsilinszky utca felől. Az ő érdeme volt a tolnai gémeskutakat felváltó közkúthálózat kiépítése, ez 18 kutat jelentett, amit ő is tartott karban. Tagja volt a községháza építési bizottságának, és számtalan más tolnai vasmunka és kútépítés az ő nevéhez fűződik.

Hozzájárult a filoxéria járvány miatt kipusztult tolnai szőlők újratelepítéséhez. 1910 és 1921 között a Tolnai Önkéntes Tűzoltó Egyesület parancsnoka is volt. Nem volt szegény ember, tiszteletre méltó polgára volt Tolnának. Talán ezért érezhette úgy, hogy egy

különleges házat kell építtetnie, olyat, amilyen nincs a településen. A szecesszió volt abban az időben az új és népszerű irányzat, ebben a stílusban készült a ház. Nem különösen nagy épület, csak amolyan villaház, amiben éppen kényelmesen elfér egy család.

A szecesszió egyébként igen erősen kötődik az Osztrák-Magyar Monarchiához, bár más országokban is jelen volt, csak ott máshogy hívták. Franciaországban például „art nouveau” néven említették. Főbb jellegzetességei: a nagymértékű stilizálás, a növényi, vagy geometrikus mintákra építő hullámzó

mutat a timpanonos előtér, az oszlopok. Mivel Buday János kovácmester volt, így a kerítés, a kapu és az ajtók vaselemei csodálatos szépségükben újabb díszítést adnak hozzá az összképhez. Az udvarban még szökőkút is volt, egy golya csőréből folyt ki a víz.

Még leromlott állapotában is fenntartás és lenyűgöző ház ez. A Buday család kihalt belőle, családi sírboltjuk ott van a tolnai temetőben. De a szép ház nem maradt gazdátlanul. Később dr. Gyöngyös (Perler) Béla ügyvéd és családja lakott benne. Róluk is szólnak tolnai történetek, legendák. Gyöngyösi Bélát

A Buday-villa egy korabeli képeslapon

ornamentika, élénk színek alkalmazása, még az ablaküvegeken is. Kevés a derékszög, inkább a kerek, lágyabb, gömbölyded formákat részesítették előnyben. Ezek aztán Magyarországon kiegészültek a historizáló jellemzők továbbfejlesztésével, ami által a magyar építészeti alkotások magyarosnak, nemzetinek tűnnek, és megjelenhetnek benne a magyar népi motívumok is.

Ezek nagy része jellemzi a tolnai Buday villát is. Az íves, kerekített homlokzat, a díszes ornamentika, a girlandok, a színes, virág és geometriai mintákkal díszített ablaküvegek mind megtalálhatóak ezen az épületen. Historizáló jelleget

ugyanis elítélték az 1956-os eseményekben való részvételért, államellenes izgatásért 2 év 6 hónap börtönbüntetést kapott. A vádiratban szerepel, hogy lakásán volt horthysta emberekkel szervezkedett, és abból az időből származó sajtótermékeket rejtegetett. Dr. Gyöngyös Béla fia, Imre disszidált, Új-Zélandon él.

Később a ház dr. Béndek József orvosé lett. Ő körzeti orvos volt Tolnán, nagyon szerették és megbecsülték. Leszármazottai a mai napig is ott laknak, abban az épületben, amit egy nagyon tehetséges ember építtetett, és ami mai napig is ikonikus díszje Tolna városának.

Link Judit

Szauter Györgynét köszöntötte 90. születésnapja alkalmából Appelhoffer Ágnes polgármester november 23-án. Kati néni 1932. november 20-án született Tolnán. Varrónőként dolgozott a Szabó Szövetkezetnél, nyugdíjazását követően pedig saját kis vendégházaként készítette ruhákat. Férjét és fiát sajnos már elveszítette, két unokája és két dédunokája van. Egészségi állapota korának megfelelő, ideje nagy részét tévénézéssel, pihenéssel tölti.

ANTAL SZERVIZ KFT.

Szolgáltatásaink:

- Műszaki és erdetiség-vizsgálat
- Diagnosztizálás
- Futóműbeállítás
- Teljes körű szervizelés, gépjárműújítás
- Üzemanyag- és szívórendszer tisztítás **Jet Clean Tronic II**-vel
- Automata váltó-olaj szerviz **Gear Tronic II**-vel
- Porlasztó bevizsgálás – alacsony és magas nyomású rendszerek

7130 Tolna, Szedresi u. 1014 hrsz
Tel.: 74/540-703, 20/417-3982, 20/981-9371

BOGDÁN CSABA
e-on által akkreditált
VILLANYSZERELŐ MESTER

ÉRINTÉSVÉDELMI ÉS SZABVÁNYOSSÁGI, VILLÁMVÉDELMI FELÜLVIZSGÁLAT, ERŐSÁRAMÚ BERENDEZÉSEK FELÜLVIZSGÁLÓJA

Új és már meglévő mérőhelyek javítása, korszerűsítése, teljesítménybővítés, vezérelt, H-tarifra, EA töltő mérés előkészítése, gázkazán elektromos bekötése, bojlerjavítás.

06 30/261 88 39
bogdancsaba74@freemail.hu
7130 Tolna, Újrési sor 10.

Hogyan lesz a hernyóból selyemszövet?

Hiánypótló dolgozatot készített Steinbach Ferenc

A selyemlepke petéjétől a színes selyemszövet elkészültéig vezető technológiai folyamatokat mutatja be Steinbach Ferenc nemrég elkészült dolgozata. A tanulmány egyedülálló abban az értelemben, hogy ilyen részletes, összefoglaló anyag eddig nem készült erről a mára szinte elfelejtett ipárról, a magyar selyemészetről.

Steinbach Ferenc volt a tolnai selyemfonoda utolsó vezetője. Számos tanulmányt írt a magyar selyemészet felvirágoztatójáról, a tolnai selyemgyár alapítójáról, Bezerédj Pálról. Magyarországon a hernyóselyemgyártás már több mint fél évszázada megszűnt, a 89 éves Steinbach Ferenc az utolsó honi szakemberek egyike, aki a selyemelőállítás technológiáját a gyakorlatból is tökéletesen ismerte. Ráadásul – mintegy hiánypótló műként – le is jegyezte.

„Amíg a selyemlepke petéjéből színes selyemszövet lesz.” Ez a

címe az archív és mai fotókkal, műszaki ábrákkal illusztrált dolgozatának.

A lepke petéje a selyemkészítés kiindulópontja. Ebből kel ki a selyemhernyó, ami kizárólag az eperfa (szederfa) levelével táplálkozik, majd, amikor eléri a megfelelő fejlettséget, bábót készít magának a szervezete által előállított selyemszálakból.

Az emberek a selyemfonóban ezekről a gubókról fejtik le a selyemszálakat, amelyekből selyemfonalat fonnak, amit meg is festhetnek, a selyemfonalból pedig selyemszövetet szőnek. Így lesz a petéből, majd a csúnya hernyóból végül például gyönyörű, színes selyemsál.

Mindez nem ennyire egyszerű dolog. Ha azonban valaki belelapoz Steinbach Ferenc dolgozatába, rájön, hogy annál is sokkal bonyolultabb és úgymond „macerásabb” mutatványról van szó, mint ahogy azt előzetesen gondolta volna.

A mintegy 150 ezer karakter terjedelmű tanulmány végigköveti a

selyemkészítés technológiáját, a petéktől a szövőgépekig. Minden részletre kiterjedően írja le a különféle folyamatokat, a műszaki paraméterektől a szakmai mesterfogásokon át a jellemzően előforduló nehézségekig, hibalehetőségekig.

Az alábbi, főbb fejezet-címek is érzékeltetik, milyen sokféle munkát kellett elvégezni kézzel-fogható eredmény eléréséhez: a petekészítés gubóraktári teendői; a petekészítő állomás feladatai; a felügyelők tevékenysége; a selyemhernyó tenyésztése; gubóraktári teendők a beváltott gubókkal; a hernyóselyem fonás gépei; a hernyóselyemfonal gyártástechnológiája; hernyóselyem cernázás; hernyóselyemfestés; szövés.

A szerző jórészt saját szakmai tudására, tapasztalataira támaszko-

Steinbach Ferenc a tolnai selyem emlékszámban, a selyemfonás hajdani berendezései között

dott a dolgozat elkészítésekor, de a tolnai selyemgyárban található selyem emlékszámba relikviái, anyagai, valamint némi, még rendelkezésre álló szakirodalom is segítségére volt a tanulmány megírása során.

A dolgozat a tervek szerint a tolnai városi könyvtárban lesz elérhető.

A paraszti életet ábrázolja

Az alkotó szobrász, pedagógus és sportoló is

A Földközben, rögök között című tárlat november 25-ig volt megtekinthető a MAG-Házban. A 71 éves alkotó Balassagyarmatról érkezett: Sztancsik József fafaragó, faszobrász.

Nyugdíjas pedagógus, iskolaigazgató, egykori triatlon bajnok, néptánc csoport-vezető, valamint színjátszó kör oszlopos tagja Balassagyarmaton. És amiért Tolnára érkezett Sztancsik József: fafaragó, autodiakta szobrász.

– Falusi gyerek voltam – emlékszik vissza –, olyan közegben nőttem fel, ahol a parasztemberek mindig farigcsáltak. Én is ügyeskedtem, mígnem főiskolás koromban

találkoztam a művészettel. Láttam egy Borsos Miklós kiállítást, egyszerű, letisztult formákkal, s úgy éreztem, hogy ezt én is meg tudnám csinálni. Neki is kezdtem, és nem ment.

Nem ment ötödszörré, tizedszerre, századszorra sem. Sok küzdelem árán, 24-25 éves koromra jutottam el odáig, hogy na, ez már valamire hasonlít... Aztán már bátrabban nyúltam a fához, de mindig megmaradtam a paraszti élet, a népi gondolat- és hitvilág ábrázolásánál.

A balassagyarmati szobrász tárlatát városa expolgármestere, Medvác Lajos nyitotta meg.

Sztancsik József a kiállítás megnyitóján

Arról beszélt, hogy az alkotót a közösségben és a közösségért való élet jellemzi. Egy időben a színészi pályával kacérkodott, aztán, szülői ráhatásra mégis agrárdiplomát szerzett. Később a testnevelési egyetemet is elvégezte, testnevelő tanár, iskolaigazgató, néptánc-oktató és triatlon edző is volt. Mindenütt nyüzsgött, művészeti csoportokat szervezett, diákújságot szerkesztett, sikereket ért el a sportban, a tanári pályán, illetve alkotóként és előadóként.

– Sokáig triatlonoztam – mondja a sokoldalú kiállító –, és Fadd-Domboriban is részt vettem jó néhány versenyen. Olyankor általában Tolnán aludtunk, megismerkedtünk a MAG-Ház egyik volt munkatársával, Makó Zoltánnal, s ő segített most a szervezésben.

Eddig mintegy ötven tárlata volt. A tolnai megnyitón közreműködött a helyi zeneiskola két klarinétosa: Fazekas Eszter és Létai Péter. Műveivel legközelebb Losoncon találkozhat a közönség a jövő év elején.

**TOLNAI KULTURÁLIS
KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR**

SPORT, SZAKKÖRÖK:

- **Modern tánc:** kedd, péntek 17.00 óra
- **Ritmikus gimnasztika:** hétfő, csütörtök 16.00 óra
- **Röplabda:** kedd, csütörtök 15.00 óra
- **Sakk szakkör:** hétfő 16.00 óra
- **Sakk klub:** csütörtök: 17.00 óra

Bővebb információ a sakk klubbal és szakkörrel kapcsolatban a 74/445-873 vagy a 30/216-8892-es telefonszámon kérhető.

A programokkal kapcsolatban a 74/540-035; 74/540-036-os számokon lehet érdeklődni.

DECEMBERI PROGRAMOK:

- **December 10.** szombat 15.00: **Gabona-babona** – Luca-napi hagyományörző és karácsonyváro foglalkozás.
- **December 14.** szerda 17.00: „**Karácsonyi színpompa**” – kiállítás óvodás és általános iskolás gyerekek számára kiírt rajzpályázatból.
- **December 16.** péntek 18.00: **Teadélután** – minden, amit a teákról tudni érdemes kóstolással.

JANUÁRI ELŐZETES:

- **Január 13.** péntek 17.00: **Czirok Róbert kiállítása** Star Wars témájú kávéfestményekből.

**HETI RENDSZERESSÉGGEL
MŰKÖDŐ PROGRAMOK:**

- Csacska Macska baba-foglalkozás:** (kedd 9.30)
- Szenior Örömtánc:** (kedd 14.00)
- Vándorló Szépkorúak Baráti Körének kórusa:** (kedd 16.00)
- Ad Libitum kórus** (kedd 18.00)
- Pilates** (kedd-csütörtök 19.00)

A programokkal kapcsolatban érdeklődhet: 74/540-117.

Ihletadó kövek

Mesés színvilág érdes felületen

„Kavicsvarázs” címmel nyílt meg Lovas Ferencné Mátrai Éva első kiállítása – festett kövekből.

Aki már valaha vett ecsetet vagy ceruzát a kezébe, az tudhatja, hogy vásznon és papíron sem egyszerű a vonalak meghúzása, hát még egy olyan egyenetlen, térbeli felületen, mint amilyen egy kavics. Lovas Ferencné azonban mindig is érdeklődött az olyan technikák iránt, amelyek segítségével a természetes, hétköznapi anyagok új életre kelnek. Kezdetben magvakból, parafadugókból összefűzött koszorúk kerültek ki a keze alól. Festett kavicsokkal a Faddi Mese-galériában találkozott először, az élmény pedig meghatározónak

Lovas Ferencné (középen) közel négyszáz kavicsra készített már képet

bizonyult, hiszen azóta közel 400 kavicsra készített már képet.

A MAG-Házban november 18-án nyílt tárlat darabjai többnyire épületeket, valamint virágmintákat, állatfigurákat, mandalákat, címereket, portrékat ábrázolnak, gazdag színösszeállításban. Az alkotó a megnyitón külön ki is emelte a kavics formájának szerepét a téma-választást illetően, ugyanis sok esetben a kő alakja ihleti a festményt.

Decsi-Kiss János megnyitó beszédében ugyancsak a képek „hor-

dozó” anyaga került előtérbe, a képzőművész, újságíró szerint a megmintázott kavicsok már nem élettelen tárgyak többé, hanem műalkotások, amelyek képesek gondolatokat közvetíteni és megszólítani a közönséget.

A népes publikum pedig igen fogékonyan mutatkozott a műhelytitkok iránt is, hiszen többen kíváncsiak voltak arra, milyen eszközzel, módszerrel történik az illusztráció, sőt egy esetleges szakkör lehetőségét is felvetették a művésznek. J.J.

A szalmakarika adventi koszorúvá vált

A nobiles fenyőág évekig megtartja túleveleit

Az adventi koszorú készítését lehetett megtanulni Bagosi Máriától, a MAG-Házban.

Adventi koszorúkészítésre hívták az érdeklődőket a MAG-Házba, november utolsó szombatján. Közel húsz gyerek érkezett a programra, szülőikkel, nagyszülőikkel. Az alapanyagot és a szaktudást Bagosi Mária biztosította, akinek virágkötő és kézműves műhelye van Mőzsön. Több mint tíz éve kézműveskedik, nyolc éve tart foglalkozásokat, táborokat. Gyakorlott mozdulatokkal segítette a kezdő koszorúkészítőket.

A jelenlevők szalmaalapra dolgoztak. A szalmakarikát bevonták, vászoncsíkot tekerve rá, arra jött a fenyődíszítés, majd a négy gyertyatüske és a gyertyák. A foglalkozásvezető nobiles fenyőágakkal érkezett. Ez a fajta nem hullatja a túleveleit, akár 2-3 évig is megtartja azokat. A résztvevők új ismeretekkel, sikerélménnyel és saját készítésű adventi koszorúval térhettek haza.

-WY-

Bagosi Mária (balról) mutatja a mesterfogásokat

ÁRNYÉKOLÁSTECHNIKA

- REDŐNY (műanyag, alumínium, fa) ➤ RELUXA ➤ SZALAGFÜGGÖNY,
- FIX/MOBIL SZÚNYOGHÁLÓ ➤ NAPELLENZŐ,
- HARMONIKAAJTÓ ➤ ALU- ÉS MŰANYAG PÁRKÁNYOK

KÉSZÍTÉS - JAVÍTÁS

UJVÁRI RÓBERT Tolna, Wosinsky u. 4.
Tel.: 74/441-477, 20/35-54-368

KARÁCSONYI ÜNNEPI MISEREND

DECEMBER 24. (SZOMBAT)
22.30 Mőzs • 24.00 Tolna

DECEMBER 25. (VASÁRNAP)
8.30 Mőzs • 10.00 Tolna

DECEMBER 26. (HÉTFŐ)
8.30 Mőzs • 10.00 Tolna

DECEMBER 31. (SZOMBAT)
17.00 Tolna

2023. JANUÁR 1. (VASÁRNAP)
8.30 Mőzs • 10.00 Tolna

MENTSÜK MEG A SZENTHÁROMSÁG SZOBROT!

A Tolnai Szentháromság Szobor Felújításáért Alapítvány azért jött létre, hogy az 1823-ban közadakozásból épített szobor a 200 éves évfordulóra méltóképpen felújítva állhasson. Ehhez ismét közadakozásra van szükség.

Kérem, hogy járuljon hozzá Tolna egyik ikonikus szobrának rendbetételéhez!
Az alapítvány létrehozója dr. Saramó Márta, a kuratórium elnöke Rózsa László.

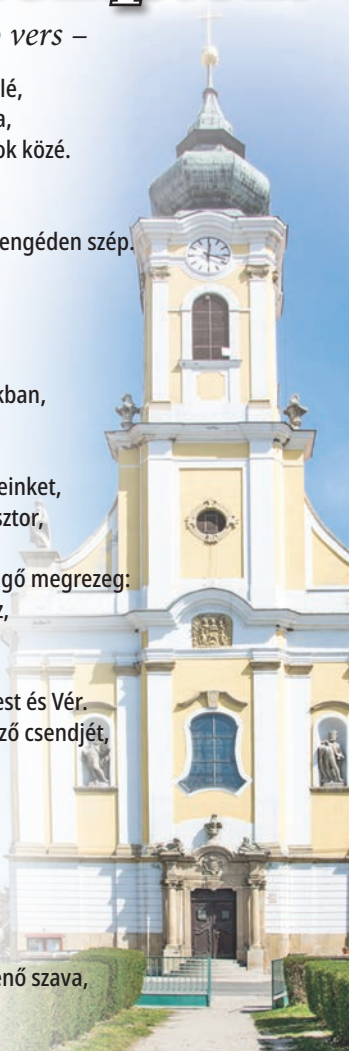
A Tolnai Szentháromság Szobor Felújításáért Alapítvány számlaszáma:

50438345-1003860

A tolnai templom

– hálaadó vers –

Úgy érzem, hazaérkezem a Lélek háza felé,
mikor belépek szülőhelyem templomába,
merengő szentjeink, s mosolygó angyalok közé.
A rózsablakon átszűrődő fény,
hajnalba burkolja a falakat,
mennyei gyertyák égnek, minden oly gyengéden szép.
És a tabernákulum, mint őrző bástya,
áll szilárd szegletként,
a veretes, aranyszínű ajtó mögött:
a Szentség, az időtlen Remény.
Hányan, és kik ültek ezekben a padsorokban,
hívó, bűnös, beteg és szegény,
s Te szelíden voltál néped között,
a szürkületből kilépve, vitted fáradt bűneinket,
és megszólalva papjainkban, mint Jó Pásztor,
ki életét adja a juhaiért.
Majd fehéren izzó fényben, mikor a csengő megrezeg:
az Ostya roppan, kozmikus terekbe lépsz,
az idő szeretetoszlopai közt áldozunk,
s átlényegítí mulandóságunkat,
a bennünk Országát építő, szentséges Test és Vér.
Köszönöm neked Istenem, lakásod rejtőző csendjét,
lassan peregnék szívemre
a Szűzanya könnyei, mint gyémánt,
hisz Ő oltalmazta az imádat Házát,
őseink munkáját, s reánk bízott hitét.
S lám hálával borulok naponta,
az Irgalom és Eljövendő felé,
hogy mint a mezőn nyíló virágok,
szálljon az imádság illata, s a harang üzenő szava,
ölelő kegyelmed áldásaként:
a tolnai emberekért!

Számon tartott ablakok

Adventi fények nyomában

Közösségi összefogással idén decemberben is kigyúlnak az adventi ablakok szerte Tolna városában.

Karácsony közeledtével egyre több otthonra kerülnek fel az ünnepi kellékek és fényfüzerek, hogy kellemesebbé, hangulatosabbá varázsolják a várakozás időszakát és a sötét téli estéket. Ám ha a díszítés az adventi kalendárium hagyományára támaszkodva, ráadásul szervezeten zajlik, abból egy remek közösségformáló program is születhet. Ezt bizonyítja a Tolna Adventi Fényei névre keresztelt akció is, amelynek résztvevői az adventi kalendárium egy-egy dátumát

zés lehetőségét, amelyre 35 háztartás jelentkezett. Bernadett szerint az akció népszerűségének egyik titka, hogy a díszítők között egy kis egészséges versengés is folyik, a közönség számára pedig jó alkalmat kínál a helyszínek felkeresése egy téli sétára vagy közös barangolásra a városban. Az aktuális szá-

Egy tavalyi ablakdísz, december elsejéről

dekorálják ki és világítják meg a házuk ablakában. A szervező Fischer-Balogh Bernadett a más településeken is sikerrel futó szerveződés láttán döntött úgy tavaly, hogy Tolnán is tesz egy próbát a felhívással. A pozitív fogadtatás itt sem maradt el, idén már „közkívánatra” hirdette meg ismét a neve-

mok fellelhetőségéről a Tolna Adventi Fényei című Facebook csoport felületén tájékozódhatnak az érdeklődők, minden december reggel egészen karácsonyig. Az elmúlt év tapasztalatai alapján az adventi ablakok első felfedezői a megkapó látvány mellett néhol akár szaloncukorra vagy süteményre is bukkanhatnak. **Józsa**

DUGULÁSELHÁRÍTÁS

LEFOLYÓCSŐ-TISZTÍTÁS

SCHALLI ZOLTÁN

70/588-69-34

ZSEBI TÁP-ÉS TAKARMÁNYBOLT

Tolna, Hajós u. 8. (a Temető mellett)

Széles választékkal várjuk vásárlóinkat!

- gabonafélék
- PB-gáz csere
- tápok, takarmánykiegészítők
- rágcsalóirtók
- kutya-macska eledel
- virágföld
- DOVIT termékek,
- műanyag áruk
- halcsali, haleledel
- kerti
- madáreleség
- szerszámok

Konyhakész tyúk, rántani való csirke, kakas és hizott kacska rendelhető!

Nyitva: H-P: 8⁰⁰-12⁰⁰, 13⁰⁰-16⁰⁰, Szó: 7⁰⁰-12⁰⁰
Telefon: 06-20/343-1261 • 06-20/235-3662

Letölti tyúk és előnevelt, rántani való csibe szállítás minden hónapban!

Megújították fogadalmukat

Erzsébet ünnep búcsúkoncerttel

Tolnán már novemberben, Erzsébet napon elkezdődik az adománygyűjtés a templomban. Az akciót a helyi karitászcsoport szervezi és bonyolítja le.

Hagyomány a tolnai templomban az Erzsébet-mise. Árpád-házi Szent Erzsébetre emlékeznek ilyenkor, a szegények és betegek gyámolítójára.

Az idei Erzsébet-misét november 19-én Rostás Jenő faddi esperes-plébános celebrálta. A koncelebráns Ravasz Csaba helyi plébános volt, az evangéliumot Rózsa László diakó-

dalmukat. Erre most is sor került. A fogadalom szövegének előolvasója egy új tag, Réhm Magdolna volt. A szertartás végén az esperes megáldotta az oltár elé kosarakban kihelyezett Erzsébet-cipókat, amelyeket aztán az aktivisták kiosztottak. (A cipókat Merkl Krisztina vállalkozó ajánlotta fel.)

A mözsi kórus jótékonysági koncertet adott a mise keretein belül. A befolyt pénzből a karitászcsoport a város szegény sorsú lakóit támogatja majd. (További pénzadományokat a templomban található perselyükbe várnak.)

Megújították fogadalmukat a karitászosok

nus olvasta fel. Közreműködött a Mözsi Bartók Béla Női Kar, Schmidt Zoltánné vezényletével és Bérces Emese zongorakíséretével.

A tolnai karitászcsoport Szent Erzsébet nevét viseli. Példáját követve istápolja a rászorulókat. Több mint harmincan vannak, vezetőjük Kovácsné Fűr Margit, s ilyenkor szokták megújítani a foga-

Amikor az utolsó dal is elhangzott, a kórus elnöke, Rikker Józsefné bejelentette, hogy több fellépése nem lesz az együttesnek. Szolgáltatukat megköszönte a plébános, a karitászosok részéről pedig Koncz Ádám. Kérte, hogy vigyék magukkal a szeretet lángját, melyet az átadott kis mécsesek szimbolizálnak.

Harangszó

Kedves Jézuska!

Rég nem írtam már Neked. Hány éve is? Ha jól számolom, már nincs messze a hatvantól. Emlékszel még az utolsóóra? Amiben nemcsak lerajzoltam, hogy mit szeretnék karácsonyra, de már írtam is. Ákom-bákom betűkkel, kis elsőként, aki karácsonyra még nem is ismert minden írásjelet (ezeket anyu írta oda), de mindezt nagy igyekezettel és töretlen hittel tetted. Tintásüvegből, mártogatós tollal, itatóspapírral felszívott tintapacák közé. De Neked! Egyenesen a mennybe, oda, ahol számon tartanak minden jó és rossz kisgyereket, akik érdemeik szerint kapnak Tőled karácsonyra majd valamit. Igaz, ekkortájt már vannak körülöttem olyan hangok, hogy a karácsonyfát és az ajándékokat nem is Te hozod. Pár évvel idősebb unokatestvéreim szerint a karácsonyfa a padláson volt, az ajándékok meg a spájzban, az üres zsiros vendőben, egy vájdlinggal letakarva. De ez nálunk volt. Nálunk nem! Anyukám és apukám is állították, akik még soha nem hazudtak. Amúgy sajnáltam ezeket a barátaimat, hogy hozzájuk nem személyesen Te jössz. Talán nem voltak elég jók? Igaz, egyikőjük a roller vasával pont abban az időben törte be a fejemet, még szerencse, hogy az oroszul jól tudó Winkelmann Jancsi bácsi által a szüleim be tudtak vinni a szomszédos ruszki kórházba, ahol elláttak és bekötözték. És ami után anyu mondta, hogy ezért nem kell haragot tartani, hiszen Te is megbocsátottál minden bűnösnek. Hát akkor? Na, mindegy! Régen volt. Miközben eltelt hatvan év. Az életem zajosabbik része.

De most nem ezért írok. Hanem, hogy miért? Azért, hogy tudassam Veled, hogy az idén ne hozzá nekem semmit. Amolyan kézzel foghatót, megehető, megihatót, eldobható. Se korcsolyát, se hintalovat, se új rádiót, se szép nyakkendőt. Házam és autóm is van már, jó feleségért sem kell imádkoznom. Hogy akkor hát mit szeretnék? Nem is olyan nagy dolog. Csak a régi hitemet szeretném visszakapni. A gyermekit. Az ott-honi cserépkályha melletti karácsonyfa illatút. Az ujjaimon számolgotást, hogy addig hányat kell aludni még? Amellyel pár évtizeddel ezelőtt is még hittem, hogy a rendszerváltással én is a Te megváltó művedet folytatam itt a Földön. Amikor még hittem, hogy jónak lenni jó, sőt kifizetődő vállalkozás. Amikor az orosz laktanya tisztjei közül még sokáig úgy tudtam, hogy ott minden tiszt orvos, azzal a tudattal együtt, hogy a felnőttek legfontosabb dolga, hogy a gyerekeiket boldoggá tegyék.

És hogy mi kéne még az én karácsonyom teljességéhez? Növekedni tudásban, ismervé jobban a Bibliát? Gyarapodni a buzgóság által, ott lehetni minden hajnali roratén? Nem. Nekem bőven elég lenne az a gyermeki szent naivitás is, amely hinni engedi, hogy a születés istállója nem volt trágyaszagú, és hogy a pásztorok közül egy sem volt azon az estén részeg.

Otcase nas! – kezdődik ugyanúgy oroszul és ukránul a Miatyánk, amellyel mindkét nép atyjának nevezi a Teremtőt. Uram, nem lehetne az idei karácsony reggelén arra ébredni, hogy nem az ágyúk dörögnek, hanem a harangok szólhatnak? És nem bakancsok tapossák a véres havat, hanem kis csizmák – köztük az enyém is – a templomba sietve, ahol csilingelő hangon, újból, tiszta szívből énekelhetném a többiekkel, hogy dicsőség mennyben az Istennek és békesség földön az embernek? ká

PANTEON
KFT.
Alapítva: 1990

PANTEON TEMETKEZÉS
Temetőgondnokság

7130 Tolna, Hajós u. 5.
Jakab Ferencné * Mobil: 06-20/557-5192

Készenlét: 0-24-ig 06-20 / 941 3376

www.panteon-temetkezés.hu

TÁP-TAKARMÁNY BOLT

- **PURINA takarmányok** teljes választéka!
- **Szemes termények** kedvező áron!
- Takarmányok házhoz szállítása!
- **Kutya-macska tápok és halcsalik** forgalmazása!

ELŐNEVELT CSIBE, KACSA ÍRATHATÓ!
RÁNTANI VALÓ CSIRKE,
TYÚK, KAKAS RENDELHETŐ!

FELKL MÁRTON Tolna, Kodály u.18.
Tel.: 74/441-468, 06/30-3700-427
Nyitva tartás hétfőtől-péntekig:
délelőtt: 7-10 óráig, délután: 15-17.30-ig,
szombat délelőtt: 7-10 óráig

TOLNAI KÖRNYIKA

Egy jó rossz év

Ha betartanánk azt a szabályt, hogy halottról vagy jót, vagy semmit, jó néhány emberre „emlékezve” üres maradna a papír és néma maradna a száj.

Jót mondani a mai világban eleve nagy kihívás. Ami jól hangzik, az vagy nem igaz, vagy sokba kerül, vagy büzlik a pr-től. Persze a rosszat mondásra is ugyanez igaz: vagy csúsztatás, vagy lezsírozott, megfizetett a hír. Az egyik oldalon az ördög ügyvédje, a másikon Anonymus a névtelen megmondó, a hitelesnek titulált forrás.

Jó dolog, hogy megújultak a város belső útjai, például a gimnáziumnál, például a Pajta téren. Az utcák egyirányúsításáról viszont megoszlanak a vélemények. Elítélően vagy dicsérően beszélni róla kockázatos. Mert egyből jön a kérdés: Kinek az embere vagy?

A legtöbben ugyanis az önálló véleményt ki nem alakító polgárok közé tartoznak. Csatlakoznak a jobb vagy a baloldali szavalkörhöz.

A sajtó is a kor követelményeinek megfelelően kettészakadt, jőzan, középutas megnyilvánulással alig-alig lehet találkozni. Aki országos lapokban is publikál, tudja, hogy ez az alapszabály: nálunk lehet orbánozni, de nem lehet gyurcsányozni, nálunk meg lehet gyurcsányozni, de nem lehet orbánozni. Az első meglepetés 2015-ben ért, amikor megjelentek a megyematrixok, s ugyanakkor néhány alsóbbrendű út fizetössé vált, ami a fuvarozóknak nagyon nem tetszett. Ezt úgy megírni, hogy a megyematrixa klassz, népszerű, de gyatra utak használatáért útdíjat szedni nem uras dolog, lehetetlen volt. Vagy pocskondiázni kellett mindkét intézkedést, vagy magasztalni, attól függően, hogy milyen színű újságba szánta a cikket a tollforgató. Volt, aki ide is, oda is megírta, így is, úgy is – lelke rajta –, miközben a helyes az lett volna, ha tényszerűen közre adható lett volna. Ám sajnos az őszinteség hiánycikké vált, mert a világ elveszítette tisztaságát. Wessely

Kétnyelvű műsor és lámpás felvonulás

Mit tanulhatunk ma Szent Mártontól?

Szent Márton alakját, emlékét, példáját idézték fel a mözsi óvodások. Egy hétig készültek a műsorra.

Német nemzetiségi óvoda a mözsi. A gyermekműsorokban megszokott, hogy két nyelven hangzanak el a mondókák, versek, énekek. Ilyen programra várták a szülőket és nagyszülőket november 11-én, Márton napon is.

Ötven gyerek jár az óvodába. Négy óvónő és két dada foglalkozik velük. Az intézményvezető, Kovács Alexandra elmondta: - Az

előkészületek egy héten át tartottak. Kézműveskedtek a gyerekek, lámpásokat készítettek, süteményeket sütöttek, verseltek, meséltek és természetesen Szent Márton alakját, emlékét is felidéztek. Azt a kérdést járták körül, hogy mit tanulhatnak tőle a mai kicsik és nagyok. Ezek az erények, értékek: a szeretet, a megbecsülés, a tisztelet és a segítőkészség.

Az előadás fontos momentumra volt, amikor a gyermekműsorairól ismert Molnár Orsi hívta a kicsiket és szüleiket egy kis mozgásra, táncra az udvaron.

Zárásként lámpás felvonulást tartottak a főutcán. És persze előkerültek az otthonról hozott, meg a helyben készített sütemények is. -W-

Második hely a zongoraversenyről

Molnár Ferenc Regő, a Fusz János Zeneiskola növendéke 2. helyezést ért el korcsoportjában a „Rév Livia” V. Dél-Dunántúli Regionális Zongoraversenyen, amelyet november 22-én rendeztek Kaposváron. A tehetséges tolnai zongorista felkészítő tanára Selejjo Alexandra.

Molnár Orsi hívta mozogni, táncolni a jelenlévőket

beküldött foto

A HÓNAP KÖNYVE**Fekete István: Régi karácsony**

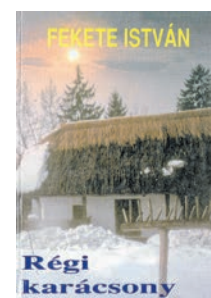
A Régi karácsony Fekete István karácsonyi novelláinak gyűjteménye.

Bevallom, hogy Fekete István rajongó vagyok. Nem tudom miért, mikor fogott meg varázsa, de ha nagyon rossz idők járnak, ha sírni van kedvem, ha elveszett az út lábam alatt, akkor Fekete István műveihez fordulok. Mint aki mindig visszatér az elsőhöz, az igazhoz, mert csak onnan tud újra tovább lépni. Így vagyok én Fekete István világával. S bár tudom, hogy sokan elítélik ezt a világot, mely talán kicsit gyerekes, kicsit fantasztikus is, de nekem pont jó. „Tündéri realizmus”, valaki így jellemezte. Mert nála élnek, és beszélnek az álla-

tok, a növények, még a kövek is, emlékeznek, és az emlékeket átadják az arra érdemesnek, akik érzik, hallják őket. Történetet mesél a régi kulcs, az öreg kút, a mára már járatlan, benőtt ösvény, ahol egykor bujdosó legények jártak titokzatos útjukat. Minden való és mégis oly valószínűtlen. Ilyen könyv a „Régi karácsony” is, ami írónk karácsonyi novelláinak gyűjteménye. Emberi sorsok, megmagyarázhatatlan, titokzatos dolgok lehetséges magyarázatai; egy tündéri „lehetőséges” elbeszélése. A gyermekkor falusi emlékei és a felnőtt lét karácsonyi körüli vadászélményei

egy kötetben; különbözők, mégis egységesek, hiszen a karácsony köti össze őket, a legnagyobb csoda és mese, mely a keresztény világban megtörtént.

Pár elbeszélés konkrétan erről szól, a Roráté, a Betlehem, A régi karácsony, mind a gyermekkor emlékeit sejteti, de megtalálhatók a karácsony körüli vadászatokról szóló elbeszélések is a könyvben. Szóval minden, amit az ember szívesen olvas egy pohár tea és némi édesség mellett bekuckózva a szobába, és nézve a kinti hideg időt. Arra gondolva, hogy infláció, energiaválság ide vagy oda, most jó itt lenni és elmerülni Fekete István történeteiben.

Közel kétmillió forint folyt be

A tavalyinál is sikeresebb volt a jótékonyági árverés

Minden várakozást felülmúlt az idei jótékonyági árverés. Közel kétmillió forint gyűlt össze.

A válság ellenére – vagy éppen azért – még adakozóbbá váltak az emberek Tolnán és környékén. Legalábbis ez derült ki a Családsegítő Központ (CSSK) által levezényelt, nemrég lezárult jótékonyági árverés során.

Megírtuk: a tavalyi és tavalyelőtti sikeres akcióhoz hasonlóan idén is rendeztek jótékonyági online árverést, a Tedd szebbé a karácsony! program keretében. A CSSK mellett ezúttal is további nyolc szervezet – a Háló közalapítvány, a helyi Karitászcsoport, a KÉSZ, a Civil Voks, a családsegítő központ, a református nőszövetség, a kulturális központ, a Vöröskereszt és a gimnázium – működött közre a szervezésben.

Mint azt Székelyi Anikó, a CSSK vezetője elmondta, idén a korábbi

éveknél is több felajánlás, 135 adakozótól 339 „tétel” érkezett be, amelyekre egy héten keresztül lehetett online licitálni. Hat tétel kivételével minden felajánlás elkelt, a befolyó összeg pedig mintegy félmillió forinttal meghaladta a rekord összegű tavalyi bevételt is. Az árverés révén összegyűlt 1,844 millió forint minden várakozást felülmúlt.

A pénz nagyobb részéből a Tolnai járás településeire – Tolnán, Faddon, Bogyiszlón, Fácánkerten – élő 111 rászoruló gyermeknek és 59 nehéz sorsú felnőttnek állítottak össze egyenként nagyjából 10 ezer forint értékű csomagot. A fennmaradó 175 ezer forintot – a Tolnai Háló Közalapítvány támogatásával kiegészítve – buszköltségre fordították: december 9-én 44 gyermeket vittek a fővárosba, a felújított Operaházba, ahol a Makrancos királynő című darabot nézték meg.

Az idősök otthona legrégebbi lakója

Foto: Pakulár Erika

Kilencvenedik születésnapja alkalmából köszöntötte **Horváth Juliannát** Appelshoffer Ágnes polgármester november 10-én. Juliska néni 1932. november 5-én született Tolnán. Aktív éveiben a Selyemgyárban dolgozott, egy munkahelyi leépítést követően, az egyház kötelékében Fácánkerten teljesített szolgálatot. Az ünnepelt a kezdetektől, 2007-től a Tolnai Idősök Otthona lakója, mivel sajnos családja nincs, ezért sokszor érzi magát egyedül. Egészségi állapota miatt kerekesszékekhez kötött éli mindennapjait, ideje nagy részét tévé nézéssel, pihenéssel tölti.

Adomány, amely életet menthet

Sokakat megmozgatott a felhívás

A Magyar Vöröskereszt Tolna Megyei Szervezete rendezett véradást a MAG-Házban, november 24-én.

Rekordközel volt a létszám a novemberi alkalmon, hiszen évek óta nem vett részt ennyi, pontosan 128 önkéntes a városban meghirdetett véradáson. A jelentemből ráadásul 21-en első alkalommal választották a segítségnyújtásnak e nemes fajtáját. Közöttük nemcsak fiatalok akadtak, hanem volt, aki már az ötvenedik életévét is betöltöt-

te, jelezvén, hogy az önzetlen szerepvállaláshoz sosincs túl késő. A részvételi mutatók megugrása köszönhető egyrészt a közelgő ünnepeknek, de ennél is fontosabb ösztönzést jelentett, hogy az esemény egyben irányított véradás is volt, az összegyűlt mennyiség egy része egy tolnai beteg gyógyulását szolgálta.

Magyarországon az egészségügy gördülékeny működéséhez napi 1600-1800 véradóra van szükség, az egyszeri levett adag pedig akár három élet megmentéséhez is hozzájárulhat. J.J.

A Családsegítő Központ hírei

A Szekszárd M.J.V. Humánszolgáltató Központja Családsegítő és Gyermekjóléti Központ **fogyatékoságügyi tanácsadás** keretében segítséget nyújt azoknak a személyeknek, akik önmaguk, vagy hozzátartozójuk alapján érintettek, vagy állapotuk alapján kérdéseik lehetnek.

A Fogyatékoságügyi Tanácsadó az alábbiak szerint biztosítja a szolgáltatást a **Tolnai Járásban**:

- **tájékoztatás** a fogyatékosággal érintett személyek életében felmerülő kérdések kapcsán,
- **tanácsadás** (felmerülő kérdések tekintetében, fogyatékoságnak megfelelő ellátási formákról, támogatási lehetőségekről, ha betegséget, balesetet követően megváltozik munkaképessége a személynek, s nem ismeri lehetőségeit, rendszerszerű komplex segítség megvalósítása stb.),
- **delegálás és közvetítés** szükség szerint.

Fogyatékoságügyi Tanácsadó elérhetősége: 7100 Szekszárd, Szent István Tér 10. Hétfő–péntek: 8:00-16:00. Elektronikusan: e-mail: szdgyjk@gmail.com. Tel.: 06 74/511-482.

2023. tavaszáig tárolási problémák miatt **nem tudunk ruhadományokat fogadni.** Megértésüket köszönjük.

f A Családsegítő Központ aktuális híreiről a Családsegítő Központ Tolna facebook oldalon folyamatosan tájékozódhat.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván a Családsegítő Központ valamennyi dolgozója!

Elérhetőségeink: **CSALÁDSEGÍTŐ KÖZPONT**
7130 Tolna, Bajcsy-Zs. u. 96. Tel.: 74/443-825, 74/540-711

VASUDVAR
Bajai és Fia Kft.

- Finom- és durvalemezek
- Zártszelvények
- Köracélok
- Idomacélok
- Csövek
- Betonacélok, hálók, kerítésanyagok

7130 Tolna, Bajcsy-Zs. u. 72.

Tel/fax: 74/443-215, 443-553, 540-746 • E-mail: info@bajaiesfia.hu
Nyitva tartás: Hétfőtől csütörtökig 7-16, pénteken 7-12

Széles méret- és minőség-választék

SZÁNTÓFÖLDET VÁSÁROLNÉK
TOLNÁN és 20 km-es körzetében, akár bérlettel terhelhet is, teljeskörű ügyintézésel.

Tel.: 06-70/702-2084 E-mail: rusziz@gmail.com

Az ötvenéves kórust tizenöt éven át vezényelte

Fiai mérnökök lettek, de hosszú időn át a zeneiskola oszlopos tagjai voltak

Ötven éve alapították a Mözsi Bartók Béla Női Kart. A jubileum kapcsán kértünk interjút Schmidt Zoltánné karnagytól, aki tizenöt éven át vezényelte a kórust. (Az interjú készítésekor még nem volt ismert, hogy feloszlik az együttes.)

A Mözsi Bartók Béla Női Kart az ötven évvel ezelőtti alapításától kezdve Schmidt Józsefné dirigálta. Később, 15 évvel ezelőtt a menyee, Schmidt Zoltánné vette át a karmesteri teendőket, aki emellett a Fusz János Zeneiskola kórusát is vezényli. Pályájáról, terveiről kérdeztük az évforduló kapcsán.

– Már a mözsi óvodában javasolta az óvónő a szüleimnek, hogy terelgessenek a zene felé – mondta –, ami nem volt egyszerű ügy, akkor sem, ha ők nem elleneztek. Kórustagok voltak, ami nem került pénzbe, nekem viszont zongora kellett, ami pénzbe került. Sokat dolgoztak érte,

és pár év múlva megkaptam, gimnazista koromban is végig zongoráztam, miközben magyar-történelem szakos tanári pályára készültem. Az osztályfőnököm, Farkas Ferenc megkérdezte, hogy nem érdekelne-e az ének szak, mert szerinte ilyen zenei múltat veszni hagyni kár volna. Így aztán magyar-ének szakos diplomát szereztem.

– **Rögtön a tolnai zeneiskolába került tanítani?**

– Nem, általános iskolában kezdtem, az akkori 2-es számúban, 1985-ben, ahol gyermekkórust is szerveztem. Született két fiam, akkor történt egy kis kihagyás, de hamar visszatértem, méghozzá úgy, hogy másodállásban már tanítottam zongorát a zeneiskolában. A gyerekeim műszaki pályára mentek, mérnökök, de mindketten tanultak zongorázni, és tízegynéhány évig a tolnai zeneiskola oszlopos tagjai voltak. Megérintette őket is a zene, aminek köszönhetően nyitottabb, empatiku-

Fotó: Németh István

Schmidt Zoltánné vezényli a Bartók kórust

sabb emberekké váltak. Ahogy Kodály mondta. „Aki zenével indul az életbe, az evvel bearanyozza minden későbbi tevékenységét.”

– **S aztán jött a főállású zenetanárkodás?**

– Igen, az akkori igazgató, Pirginé Somfai Zsuzsa vett fel főállásba, 1991-ben. Zongorát, szolfézst tanítottam és kórust szerveztem. A zeneiskolai énekkar folyamatos működése 1995-től számítandó. Az utunkat országos dicséret oklevelek, arany minősítések jelzik. Ez egyébként kuriózum. Sokan nem tudják, hogy a zeneiskoláknak általában nincsenek kórusaik.

– **És a másik énekkart, a mözsi mióta vezényli?**

– A Mözsi Bartók Béla Női Kar 1972 óta működik. Az anyósom, Schmidt Józsefné volt az alapító karnagy, s még az anyukám is énekelt benne. Kezdetben húszan voltak, aztán, amikor 2007-ben átvettem a kórust, felment a létszám negyven fölé, később harminc körülire állt be. Lelkes, összetartó gárdát kaptam, de a hangzásvilágon némiképpen változtatni kellett. Nagy gondot fektettem a hangképzésre, mert az igényes megszólalásra mindig kényes voltam. Új művekkel, nehezebb darabokkal bővült a repertoár; feszegettük a határokat. És itt is begyűjtöttük az elismeréseket: arany minősítés, dicséretes arany, gálakórus minősítés.

– **Fiatalítani lehetett közben? Vagy beszipantotta már a digi-**

Kiváló pedagógus elismerést kapott

Schmidt Zoltánné 1963-ban született Szekszárdon. Mözsön nőtt fel, zeneszerető családban. Szülei énekkari tagok voltak a helyi vegyeskórusban. Diplomát Pécsen szerzett, magyar-ének szakon, 1985-ben. Tanítani Tolnában kezdett a 2-es iskolában, ahol gyermekkórust is szervezett. Jelenleg a városi zeneiskola tanára és kórusvezetője. A Bartók kórus fellépett többek között Budapesten, Keszthelyen, Bécsben és Tolna német partnervárosában, Stutensee-ben is. Schmidtne boldog, mert szeretetteljes közegben dolgozhat, tehetséges és jóakarató emberekkel, akiknek köszönhetően az ő neve is ismertté vált. Az idén, a pedagógusnap alkalmából, a Szekszárdi Tankerületi Központ kiváló pedagógusa elismerésben részesült.

tális világ a mai kor gyermekeit, s nem vonzzák őket a kóruspróbák, fellépések?

– Nemigen lehet fiatalítani sajnos, s emiatt a jövőképünk nem túl derűs. Középiskolások még esetleg el-eljárnak a próbákra, de ha elkerülnek a városból egyetemre, már nem térnek vissza. Szervezünk közös koncerteket a gyermekkórusral és a női karral, hátha kedvet kapnak a csatlakozásra a felnövekvő nemzedék tagjai. Pillanatnyilag tetszik is nekik a dolog, aztán elsorvad a lelkesedés. Az idősebb kórustagok összetartóak, s ez mindenképpen biztató.

**Ad Libitum
Kamarakórus**

**Adventi
hangversenye**

**2022. december 13-án kedden 18 órakor
a Tolnai Római Katolikus Templomban**

**Közreműködnek:
a Fusz János Zeneiskola tanulói**

**Zongorán kísér:
Tóth Emese**

**Vezényel:
Simon Péter**

Megvan az első győzelem

FÉRFI FUTSAL NB II Megszületett a Tolna-Mözs első győzelme az NB II-es férfi futsal bajnokságban. Kneller Balázs csapata idegenben harcolta ki a sikert.

Az első pontokra a 11. fordulóig kellett várnia a Tolna-Mözsnek. Az Érd elleni idegenbeli mérkőzés minden bizonnyal sokáig emlékezetes marad a tolnaiak számára, akik úgy ünnepeltek a meccs végén, mintha bajnokságot nyertek volna. Az azt megelőző és az azt követő meccseken azonban egyaránt nagyarányú vereséget szenvedtek.

2F-Bau Tolna-Mözs-UTE 5-15 (3-8)

Tolna-Mözs: Merkl D. – Kneller B., Gödör M., Fazekas T., Sára P. Csere: Tallós T., Fürst J., Schrenk Á., Vadas B., Keszthelyi Gy., Paksi D. Játékos-edző: Kneller Balázs. Gól: Vadas (2), Keszthelyi György, Fürst, Kneller.

A Tolna-Mözs ezen a mérkőzésen szerzett először legalább öt gólt, ám az UTE ellen ez sem volt elég.

Asterix Érd-2F-BAU Tolna-Mözs 4-5 (2-1). Tolna-Mözs: Merkl D. – Sára P., Kneller B., Gödör, Keszthelyi. Csere: Dudoma, Fazekas T., Paksi, Ágics. Gól: Ágics (2), Fazekas T., Paksi, Sára.

Nagy meccset játszott Érden a Tolna-Mözs. A hazaiak kétszer is vezettek két góllal, majd a Tolna-Mözs kétszeri egyenlítése után öt perccel a vége előtt még mindig ők álltak nyerésre. A vendégek azonban a 39. percben és a lefújás előtt 3 másodperccel szerzett góllal megfordították a mérkőzést.

2F-Bau Tolna-Mözs-Mad Dogs Futsal 2-9 (1-3).

Tolna-Mözs: Merkl D. – Kneller, Gödör M., Keszthelyi, Sára P. Csere: Dudoma, Hekfusz, Cseh T., Fazekas T., Paksi D.

Gól: Fazekas T., Gödör. A jóval esélyesebb vendégek ellen nem tudta borítani a papáirformát a Tolna-Mözs.

Fotó: Kicsi Albert

Gödör Milán (kék-fehériben) is gólt lőtt a Mad Dogs elleni meccsen, de ez nem volt elég a pontszerzéshez

Dunaújváros – 2F-Bau Tolna-Mözs 13-2 (6-1).

Tolna-Mözs: Merkl D. – Ágics, Gödör, Keszthelyi, Sára. Csere: Schrenk, Cseh, Fazekas T.

Gól: Gödör, Sára. A meccs első és utolsó gólját is a Tolna-Mözs lőtte, de közben tizenhármát kapott.

A régiós bajnokság élén

RÖPLABDA Első helyen végzett a Vitál Sport és Szabadidő Egyesület női U17-es csapata a régiós bajnokság Dél-Nyugat-B csoportjában.

Három fordulót rendeztek összel a női röplabda U17-es régiós bajnokság Dél-Nyugat-B csoportjában. A mérkőzésekre Dombóváron, Tolnán és Baján került sor.

A Vitál Sport és Szabadidő Egyesület csapata október elsején, Dombóváron játszotta első hivatalos mérkőzéseit, a régiós bajnokság első fordulójában, a Dombóvár és a Baja ellen. Mindkét meccsen remekül helytálltak Herczig Gábor és Far-

kas Zsuzsanna tanítványai, ellenfeleiket egyaránt 3-0-ra verték.

A hazai bemutatkozás viszont felemásra sikerült október 29-én, a bajnokság tolnai fordulójában. A bajai Sugovica Sportiskola SE-t sok a hiba ellenére sikerült 3-0-ra vernie a házigazdának, a dombóvári DARC csapatától azonban 3-1-es vereséget szenvedtek.

A bajnokság utolsó fordulóját Baján rendezték. Ezen a tornán sikerült visszavágni a dombóváriaknak, most a Vitál nyert 3-1-re. A Baját pedig ismét magabiztosan legyőzték.

Összesítésben a Vitál megszerezte a csoport első helyét.

Bakulic fotó

A Vitál U17-es röplabda csapata

Elindult az Alta Ripa

TEREMLABDARÚGÁS November 18-án elkezdődött a megye egyik legrégebbi amatőr teremfoci pontvadászata, az Alta Ripa teremlabdarúgó bajnokság, amelyet immár 35. alkalommal rendeznek meg, a tolnai Városi Sportcsarnokban.

A patinás sorozatban egykor három osztályban versengtek a csapatok, néhány éve már csak senior gárdák csapnak össze.

A tavalyi bajnokságot – immár zsinórban negyedszer – az Old Brothers nyerte, fölényesen. Második lett a DZ Hűtéstechnika, harmadik pedig a Bor és Halásztanya.

Fenti három csapat az idei pontvadászatban is indul, vállalva az egekbe szökő energiaárak miatt – a sportcsarnok jelentős megemelkedett bérleti díjai következtében – drágább nevezési díjat. Rajtuk kívül a tavalyi résztvevők

közül a Tolnai Öregfiúk csapata is parkettre lép. A Csel-Szi idén nem nevezett, viszont visszatért az Izomix gárdája. Az utolsó utáni pillanatban pedig egy új csapat, a Hano-Vill is nevezett, így a 2022-23-as bajnokság hat csapatos.

Az első három forduló után a Bor és Halásztanya, valamint az Old Brothers még hibátlan volt, a többi négy csapat már legalább egyszer veszített meccset.

A mérkőzéseket péntekenként, este hattól játsszák. Az idei utolsó fordulót decembert 16-án rendezik, a sorozat január 13-án folytatódik.

ROMCAR TRAVEL UTAZÁSI IRODA

7130 Tolna, Bajcsy Zs. u. 120. Tel./fax: 36-74/443-828

MÁR FOGLALHATÓ!

Veneciei Karnevál

SÓHAJOK HÍDJÁ, DÓZSE PALOTA,
SZENT MÁRK TÉR, RIALTO HÍD ÉS
MEGANNYI LÁTNIVALÓ EGY NAP ALATT!

Előfoglalási ár: 75.100 Ft/fő

2023.02.17-19. 3 NAP/2 ÉJSZAKA

- Autóbuszos utazás, magyar idegenvezető
- Miramare kastély útközben
- 2 éjszaka szállás hotel*** Velence környékén
- Udine látnivalói • Gondolázás
- Olasz vacsora egy hangulatos étteremben

Az ár tartalmazza: autóbuszos utazás, idegenvezetéssel, 2 éj szállással, reggelivel

Az ár nem tartalmazza:

- velencei hajójegy retur: 15 EUR/fő,
- szigetűrá hajójegy: 35 EUR/fő
- vacsora felár: 16 EUR/fő, VOX készülék: 1200 Ft/fő,
- városi belépő: 10 EUR/fő
- gondolázás: 20 EUR/fő
- BBP biztosítás: 605 Ft/nap/fő, Stornó biztosítás: 1,5 %

FOGLALD MOST! #utazutazasiirodaval

További utazási ajánlatokért érdeklődjön irodánkban, romcar.hu
Tolnán és Szekszárdon, vagy látogasson el [oldalunkra](#), ahol friss akciókkal várjuk!

Két győzelem, egy vereség

LABDARÚGÁS MEGYE II Győzelemmel búcsúzott az idei bajnokság őszi szezonjától a Tolna VFC. A megyei II. osztályú pontvadászat tavalyi bajnoka a 6. helyen vonult pihenőre.

Az elmúlt három fordulóban két győzelmet aratott és egy meccset veszített a Tolna VFC. Ezzel valamelyest javított az őszi mérlegén.

Tolna VFC–Kisdorogi FC 5–1 (2–0)
Tolna, v.: Lengyel S. (Kapéter J., Kovács L.), Tolna: Márton J. (Bali) – Sós, Uri, Schmidt F. – Pesti V., Merkl M. – Bucher, Frankovszky (Kovács D.), Fögler (Sára P.) – Csontos (Szelestyei), Szegfű (Mérger). Edző: Szabó Tibor. Gól: Csontos (2), Merkl M., Pesti V., Mérger. A tartalékos vendégek ellen magabiztosan nyert a tavalyi bajnok. Öt vereség után sikerült ismét győznie a VFC-nek.

Bonyhád-Börzsöny SE–Tolna VFC 3–1 (3–1). Tolna: Bali – Vadas, Uri (Szelestyei), Schmidt F. – Pesti V., Merkl M. – Bucher, Sós, Fögler (Kovács D.) – Csontos (Szelestyei),

Sós Gergőék (a képen balra, kékben) a hatodik helyről folytatják tavasszal

Mérger (Sára P.). Gól: Pesti V. A bajnokság harmadik helyezett csapata eredményesebbnek bizonyult a jól szervezett tolnai gárdánál.

Tolna VFC–Zöng SE 2–1 (0–0)

Tolna: Bali – Sós, Uri (Szelestyei), Vadas, Schmidt F. – Pesti V., Merkl M., Kovács D.

(Mérger), Fögler – Bucher, Szegfű. Gól: Pesti V., Bucher.

Számos helyzetet hagytak ki a hazaiak, így a maguk számára tették nehezzé a meccset.

A Tolna VFC 6 győzelemmel, 6 vereséggel, mínusz 3-as gólkülönbséggel a 6. helyen áll a 13 csapatos bajnokság téli szünetében.

Továbbra is veretlen a Tolna-Mözs

NŐI FUTSAL NB I Kiválóan szerepel a 2F-Bau Tolna-Mözs csapata a női NB I-es futsal bajnokságban.

Továbbra is veretlen a női NB I-es bajnokságban a Tolna-Mözs. Reveland Zoltán tanítványai novemberben egy kötelező és egy rangadón aratott győzelmet jegyeztek, mindkettőt idegenben.

Újpest FC–2F-BAU Tolna-Mözs 3–4 (1–1).

Tolna-Mözs: Kulcsár P. – Szalkai, Bajcsy, Krasczenics P., Nagy N. Csere: Deczki, Wiesner, Sereg, Sajabó, Kiss G., Szilágyi V., Hatala. Edző: Reveland Zoltán

Gól: Krasczenics P. (3), Szalkai. A sereghajtó Újpest nem adta könnyen magát, kétszer is vezetett a Tolna-Mözs ellen, de végül a jobb csapat nyert.

Krasczenics Petra hármat lőtt az Újpestnek és győztes gólt szerzett a TFSE ellen

TFSE-Bestrong–2F-BAU Tolna-Mözs 1–2 (1–0)

Tolna-Mözs: Deczki – Szalkai, Bajcsy, Krasczenics P., Nagy N. Csere: Wiesner, Sereg, Sajabó, Kiss G., Csapó, Hatala.

Gól: Bajcsy, Krasczenics P. Hátrányból fordított, az utolsó percben lőtt góllal nyert a Tolna-Mözs a fővárosban rendezett rangadón. Ehhez a fontos győzelemhez a szerencse is kellett a Tolna-Mözsnek, de ez benne van a játékban.

Lapzártakor a 2F-Bau Tolna-Mözs a 7 csapatos bajnokság 1. helyén állt, 3 ponttal megelőzve az egy meccsel kevesebbet játszott tavalyi bajnok Debrecen.

Aranyos lányok, szép eredmények

RITMIKUS GIMNASZTIKA A Vítal Sport és Szabadidő Egyesület ritmikus gimnasztika szakosztálya két versenyen volt érdekelt az őszi időszakban.

Októberben az I. Monor Kupán vettek részt, ahol 19 egyesület közel 400 versenyzője lépett szőnyegre két nap alatt. A versenyen szabadidő

kategóriában serdülő korosztályban a Bencze Janka-Mayer Lilla duó mellett, a Bencze Jázmin-Kovács Dorottya-Szabó Luca trió állhatott a dobogó legmagasabb fokára. Arany minősítést szerzett még a Karácsony Fanni-Géringér Adél gyermek duó is. A szakosztály többi versenyzője ezüst és bronz minősítéseket szerzett. A versenykategóriás lányok közül

Nagy Dóra állhatott a dobogóra, karikával aranyérmét, míg labdagyakorlatával ezüstérmét szerzett.

A november végi Barátság RG fesztiválon a legkisebbek is bemutatkozhattak. A budapesti versenyen összesen 4 egyesület közel 100 tornászja szerepelt. A kisgyermek szabadidő kategóriában a Vítal két trió összeállítással is szerepelt a 2014-2015-ben született tornászok között. Mindkét csapat nagyon szép gyakorlattal arany minősítést kapott.

A fesztiválon a szakosztály szabadidős duói és csapatai is versenyeztek és szép gyakorlatokat mutattak be. Szabadidő egyéni kategóriában Karácsony Fanni nyert. A versenykategóriában gyermek korosztályban Pap Réka első, Németh Aliz második lett. Nagy Dóra a felnőttek között ismét dobogóra állhatott.

Az RG szakosztály következő időszakára a jövő év megalapozásáról, új koreográfiák készítéséről szól. Remélik, hogy az edzéslehetőségek is adottak lesznek, hogy eredményesen tudjanak készülni a 2023-as évre.

A Vítal sportolói a Barátság RG fesztiválon